

UVODNE NAPOMENE

JU Zavod „Komanski most“ organizovana je kao javna ustanova sa umjerenom,težom i teškom mentalnom retardacijom(“Sl.list RCG“ br.11/06). Djelatnost Zavoda saglasno poslovima utvrđenim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti obuhvata:zbrinjavanje,koje se odnosi na obezbjeđivanje stanovanja,ishrane,odjeće,obuće i dr;vaspitanje i obrazovanje,radno-okupaciono angažovanje,koje se odnosi na objezbjeđivanje radne i okupacione terapije u skladu sa fizičkim i psihičkim sposobnostima,kulturno-zabavnim aktivnostima i dr;zdravstvenu zaštitu koja se obezbjeđuje u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.

1.ZBRINJAVANJE KORISNIKA

Zbrinjavanje korisnika obuhvata smještaj,ishranu,obezbjeđenje odjeće, obuće i drugu njegu.

Postojeći kapaciteti Zavoda su tri objekta za zbrinjavanje korisnika.Paviljon “A“ za mušku,paviljon “B“ za žensku populaciju i paviljon “C“ za djecu.Navedeni objekti za smještaj korisnika nakon rekonstrukcije i adaptacije u potpunosti zadovoljavaju potrebe korisnika.Paviljon “C“ za smještaj djece je u potpunosti odvojen od ostalih objekata,čime su ispoštovane preporuke Zaštitnika ljudskih prava i sloboda kao i relevantnih međunarodnih i domaćih organizacija.Prostor obuhvata spavaće sobe,dnevni boravak,trpezariju sa kuhinjom,kupatilo,toalete i pomoćnu prostoriju u kojoj je smješten mini vešeraj.

Paviljoni za smještaj muške i ženske populacije sadrže spavaće sobe,dnevne boravke i kupatila odvojene po blokovima.U sobama paviljona nalaze se ormari,gdje štíćenici mogu ostavljati svoje lične stvari.

U oba paviljona se nalaze mašine za pranje i sušenje veša.Dnevni boravci su opremljeni i prilagođeni potrebama korisnika.

A:Starosna struktura

0-7	8-13	14-18	19-26	27-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65
1	1	6	27	25	25	23	7	3

B: Pregled ukupne populacije korisnika po opštinama:

r.br.	Opština	Br.korisnika
1	Podgorica	30
2	Cetinje	6
3	Danilovgrad	2
4	Kolašin	5
5	Nikšić	11
6	Plužine	1
7	Šavnik	1
8	Bijelo Polje	15
9	Mojkovac	1
10	Pljevlja	12
11	Žabljak	1
12	Kotor	4
13	Budva	2
14	Berane	6
15	Andrijevica	3
16	Herceg Novi	3
17	Bar	1
18	Ulcinj	5
19	Rožaje	3
20	Plav	1

Pregled korisnika iz okruženja:

-Srbija.....1
 -Kosovo.....1
 -B i H.....3

Od ukupnog broja šticenika iz regiona tri korisnika imaju status raseljenog lica, dok su dva korisnika smještena prije ratnih dešavanja. Za ove korisnike, u toku su aktivnosti na njihovoj repatriaciji u zemlju porijekla koje vodi Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore.

Takođe, za jednu korisnicu koja je smještena prije ratnih dešavanja, u toku su aktivnosti za spajanje sa svojom porodicom koje se vode preko UNHCR-a i NVO Pravni centar.

C:Prikaz intelektualnog invaliditeta ukupne populacije korisnika

laka	umjerena	teža	teška	ukupno	ženskih	muških
1	49	28	40	118	55	63

U toku prošle godine zbrinuta su 3 korisnika. Djeca do 18 godina nijesu primana na smještaj. U izvještajnom periodu umrlo je 8 korisnika.

2. STATUSNA PITANJA I DRUGA PRAVA ŠTIĆENIKA

U cilju unapređenja kvaliteta usluga, smještaja i poboljšanja porodično pravne zaštite šticeenika u Zavodu su se mjesečno održavali sastanci (počev od maja mjeseca izvještajne godine) sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, centrima za socijalni rad i naše Ustanove.

Kroz ove aktivnosti, angažovanjem svih nadležnih subjekata, animiramo porodice šticeenika da ih posjećuju i samim tim uzmu učešća kao partneri u njihovoj daljoj rehabilitaciji, jer je porodica u tom procesu nezaobilazna.

U tom cilju Ustanova je izrazila spremnost da bez obzira na finansijske teškoće, dijelom participira putne troškove kako bi porodice obišle svoje najbliže. Značajno je napomenuti da je dana 03.12.2011. godine održan sastanak roditelja-staratelja i članova porodice, gdje je prisutno osoblje uz izvještaj za svakog korisnika dalo i prikaz planiranih mjera u cilju transformacije Ustanove.

U novembru mjesecu 2011. godine dva naša korisnika-braća o trošku Zavoda, posjetili su sestre koje su smještene u drugoj instituciji u zemlji regiona, a sve u cilju obnavljanja izgubljenog kontakta, a time poštujući njihovo pravo zagarantovano Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom.

Rješenjem Ministarstva rada i socijalnog staranja od 25.10.2011. godine formirana je Radna grupa za procjenu vrste, oblika i stepena nedostataka, smetnje, odnosno poremećaja korisnika smještaja u JU Zavod "Komanski most", što je osnova za izradu individualnih tretmana korisnika.

Komisiju čine predstavnici Zavoda, psihijatar, izabrani ljekar i psiholog.

Individualnim planovima zaštite korisnika predviđeno je stavljanje pod starateljstvo ili produženje roditeljskog prava. Za sve korisnike Zavoda nadležni centri za socijalni rad su pokrenuli navedeni postupak pred nadležnim sudovima. Većina korisnika je stavljena pod starateljstvo, a za ostale sudski postupak je u toku. Urađena je revizija individualnih planova zaštite za odrasle korisnike. Za djecu do 18 godina urađeni su individualni planovi zaštite uz angažovanje stručnog konsultanta UNICEF-a, predstavnika centara za socijalni rad i naše Ustanove, na osnovu čega su izrađeni individualni planovi tretmana. Važno je napomenuti da će se realizacijom Master plana transformacije servisa dječje zaštite razviti niz službi koje će obezbijediti adekvatno smještanje djece u porodice i zajednicu za svu djecu koja trenutno žive u ustanovama, kao i službi koje će spriječiti dalji prijem u ustanove. Urađena je informativna brošura koja sadrži osnovne naznake o Zavodu, načinu zbrinjavanja štićenika, vaspitanju i obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i ostalim aktivnostima koja se sprovode u Zavodu. Kancelarija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u cilju zaštite prava korisnika organizovala je radionicu sa korisnicima gdje su upoznati sa svojim pravima i mogućnostima da iskažu svoje potrebe i nezadovoljstva. U Ustanovi su postavljena sandučad za žalbe i pritužbe kako za korisnike, tako i za roditelje odnosno staratelje. Postavljen je web sajt Zavoda na kome se prezentira djelatnost Zavoda i propisi koji je regulišu, kao i sva događanja i informacije koje će na ovaj način biti dostupne zainteresovanima.

3. VASPITNO OBRAZOVNI RAD I RADNO OKUPACIONI TRETMAN

Vaspitno obrazovni rad i radno okupacioni tretman sprovode 4 diplomirana defektologa, 2 vaspitača, 3 radna terapeuta, 1 socijalni radnik. Rad se odvijao po grupama u skladu sa Odlukom o formiranju okupacionih grupa i grupa na radnom angažovanju štićenika, kao i Timova za praćenje rada u grupama. Vaspitno obrazovni rad i radno okupacioni tretman nije se u punoj mjeri mogao sprovesti zbog radova na adaptaciji smještajnih kapaciteta Ustanove, te se sa radom otpočelo krajem oktobra mjeseca 2011. godine. Prema Odluci rad se odvijao u šest okupacionih grupa i dvije radne grupe (muška i ženska), a 24 korisnika je radno angažovano na ispomoć u Zavodu. Grupe su formirane na osnovu starosne dobi, preostalim sposobnostima,

interesovanjima i željama.

Na ovaj način svaki korisnik je obuhvaćen nekim vidom okupacije kroz pisanje, crtanje, slušanje muzike, društvene igre, gledanja filmova, plesa, a sve u cilju održavanja postojećih potencijala (jer je većina njih bila uključena u vaspitno-obrazovni proces u Ustanovi), očuvanje postojećih i sticanje novih navika i vještina.

Pored grupnog, zastupljen je i individualan rad.

Korisnici u radnim grupama angažovani su u politehničkoj radionici, radionici za domaću radinost i radionici kartonaže, a pod nadzorom radnih terapeuta. Korisnici na ovim poslovima postižu veoma značajne rezultate u skladu sa svojim sposobnostima.

-RAD SA DJECOM

Sa djecom rade 2 vaspitača, 5 njegovateljica (smjenski rad). Vaspitači su licencirani stručnjaci intezivne interakcije. Metoda intezivne interakcije je inovativan pristup koji podrazumijeva da se odrasli pridružuju djeci u raznim oblicima njihovog ponašanja, dijeleći sa njima aktivnosti. Aktivnosti se odvijaju kroz igru, te intezivna interakcija predstavlja sintezu niza posebnih škola psihološke, obrazovne i socijalne teorije koje stavljaju naglasak na interaktivnosti, usmjerenost na datu osobu, razvojnu progresiju, jednakost. Od septembra 2011. godine nakon uspješne primjene intezivne interakcije u radu sa djecom uvedena je interaktivna igra i totalna komunikacija, koje se bave komunikacionim, socijalnim, emotivnim i kognitivnim potrebama djece.

U cilju što bolje rehabilitacije i kvalitetnijeg rada za svako dijete odrađen je individualni tretman (plan) zaštite u okviru kojeg su postavljeni kratkoročni i dugoročni ciljevi zaštite koji predstavljaju podršku u razvoju.

Individualnim planom tretmana za svako dijete je strukturano vrijeme dnevnih aktivnosti, tako da su uz vaspitače u radu sa njima uključeni logoped i fizioterapeut.

U februaru mjesecu izvještajne godine organizovano je zimovanje za djecu i odrasle, kao i ljetovanje u junu i septembru. Pored toga, važno je napomenuti njihove organizovane šetnje, šopinge, posjete Konjičkom klubu, sportskim i kulturno-zabavnim aktivnostima, čime se oni uključuju u širu društvenu zajednicu i zbivanja u njoj.

NVO Centar za antidiskriminaciju "EKVISTA" održalo je dvije radionice sa tri grupe korisnika.

Početak novembra mjeseca održano je muzičko-zabavno večer, na kojem su korisnici ove Ustanove imali priliku da prate bogat muzički kolaž Dragana Koprivice sa prijateljima. Također, u programu se direktno uključio i jedan broj korisnika ovog Zavoda kao i Zavoda za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidne djece i omladine, što je dalo poseban doprinos približavanju šire društvene zajednice ovoj populaciji.

4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni nadzor i higijenski tretman korisnika obezbijeđen je u kontinuitetu 24 časa, te je samim tim rad medicinskih sestara i njegovateljica smjenski.

Suština primarne zdravstvene zaštite je u sprovođenju higijensko-dijetetskog i medikamentoznog tretmana sa primatom na prevenciju. Zdravstveni problemi koji dominiraju su epilepsija, agresija, autoagresija, te povremena psihotična ponašanja, što otežava njihovo stanje i naravno, što dovodi do čestih povreda i samopovređivanja.

Zbog urođenih malformacija vitalnih organa često se susrećemo sa problemima respiratornog trakta, kardiovaskularnim tegobama, te promjenama izazvanim lošom perifernom cirkulacijom (usljed djelimične ili potpune nepokretnosti).

Radi sveobuhvatne zdravstvene zaštite Zavod angažuje stručne saradnike i to: izabranog ljekara, neuropsihijatra, stomatologa, ginekologa i fizijatra.

U toku prošle godine urađeni su sistematski pregledi za sve korisnike, što podrazumijeva laboratoriju, RTG i pregled interniste.

Krajem izvještajne godine otpočela je sa radom ginekološka ambulanta. Obavljen je sistematski pregled kod kompletne ženske populacije sa ordiniranom terapijom, laboratorijskom analizom, kao i 20% kontrolnih pregleda kod istih.

Angažovani stomatolog je sanirao sva hitna stomatološka stanja.

Također, odrađeni su sistematski pregledi i ordinirana TH određena od strane neuropsihijatra kod kompletne populacije, uključujući preglede neurologa-EG, laboratorija u dijagnostičke svrhe.

U toku 2011. godine izabrani ljekar obavio je oko 570 pregleda u našoj ambulanti. Bilo je četiri hospitalizacije i jedna transfuzija.

A:Problemi mentalnog zdravlja

Tabela 1:epilepsija

Broj štićenika sa epilepsijom	%	ukupno	%
28	23,73	118	100

Tabela 2:autizam

Broj štićenika sa autizmom	%	ukupno	%
7	5,93	118	100

Tabela 3:psihoza

Broj štićenika sa psihozom	%	ukupno	%
13	11,02	118	100

Tabela 4:Dowun-ov sindrom

Broj štićenika sa Dowun-ov sindrom	%	ukupno	%
2	1,69	118	100

Tabela 5:povišen krvni pritisak

Broj štićenika sa povišenim krvnim pritiskom	%	ukupno	%
18	15,25	118	100

Tabela 6:slabost srčanog mišića

Broj štićenika sa slab.srčanog mišića	%	ukupno	%
2	1,69	118	100

Tabela 7:malokrvnost

Broj štićenika sa malokrvnošću	%	ukupno	%
7	5,93	118	100

Tabela 8:hronični bronhitis

Broj štićenika sa hronični bronhitisom	%	ukupno	%
13	11,02	118	100

Tabela 9:bronhijalna astma

Broj štićenika sa bronh.astmom	%	ukupno	%
3	2,54	118	100

Tabela 10:poremećaji funkcije štitne žlijezde

Broj štićenika sa por.funkc.štitne ž.	%	ukupno	%
3	2,54	118	100

Tabela 11:poremećaj metabolizma-mršavost

Broj štićenika sa por.met.-mršavost	%	ukupno	%
11	9,32	118	100

Tabela 12:poremećaj metabolizma –gojaznost

Broj štićenika sa pore.metabolizma gojaznost	%	ukupno	%
14	11,86	118	100

Tabela 13:poremećaj metabolizma šećerna bolest

Broj štićenika sa poremetabolizma-šećerna bolest	%	ukupno	%
3	2,54	118	100

Tabela 14:deformiteti mišićno-koštanog sistema

Broj štićenika sa def.mišićnog koš.s.	%	ukupno	%
19	16,10	118	100

Tabela 15:smetnje kretanja-nepokretni

Broj štićenika nepokretni	%	ukupno	%
12	10,17	118	100

Tabela 16:smetnje kretanja-teško pokretni

Broj štićenika-teško pokretnih	%	ukupno	%
9	7,63	118	100

Tabela 17:oštećenje čula-slijepi

Broj štićenika-slijepih	%	ukupno	%
4	3,39	118	100

-FIZIOTERAPEUTSKI TRETMAN

Za korisnike JU Zavod "Komanski most" uređena je komforna sala za fizikalnu medicinu i kineziterapiju.Sala je opremljena elektro aparatom za terapiju strujama i pomagalicama kao što su:statično biciklo,traka za trčanje i brzo hodanje,krevet za masažu,krevet za hidrauliku pogodan za korisnike u invalidskim kolicima,strunjače za vježbe,velike lopte za gimnastiku,valjkovi i ljestve.

Pored elektro terapije,primjenjuje se takođe i ultrazvučna terapija kao i elektrostimulacija mišića kod korisnika koji se slabo kreću i atrofirane muskulature.

Rade se vježbe kompletnog lokomotornog sistema,vježbe hoda,vježbe razgibavanja,aktivne i aktivno potpomognute vježbe,takođe i vježbe jačanja mišićne snage.

Manuelna masaža-organizuje se gimnastika za korisnike kako grupne tako i individualne vježbe.

Korisnici po grupama koje čine njih pet imaju određeno vrijeme kada odlaze na vježbe.Vježbe traju 30 minuta.U vremenskom intervalu od 9h-9.30h;10h-10.30h;11h-11.30h,na kraju svake grupne vježbe slijedi relaksacija koja traje pet(5) minuta.

Individualne vježbe podrazumijevaju rad sa korisnicima u invalidskim kolicima i kod ležećih pacijenata u trajanju po 30 minuta svakodnevno. Vježbe uključuju mobilizaciju svih zglobova, pasivne pokrete, pokrete po suspenziji, pozicioniranje i masažu.

Kod djece se primjenjuje program fizičke aktivnosti po opštem tipu. Vježbe postrure zbog lošeg tjelesnog držanja, vježbe za ravna i uvrnuta stopala. Vremenski, vježbe su ograničene na 30 minuta.

5. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ZAVODA I STRUKTURA KADROVA

Unutrašnja organizacija Zavoda utvrđena je Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-842 od 10.12.2010.godine.

U skladu sa tim aktima, u pogledu unutrašnje organizacije proces rada se organizuje u okviru tri organizacione jedinice i to:

- Služba za zbrinjavanje i zdravstveno-higijensku zaštitu
- Služba za vaspitno obrazovni rad i radno-okupaciono angažovanje
- Služba za opšte i zajedničke poslove

U Zavodu je sistematizovano 30 radnih mjesta sa 83 izvršioca, a u toku 2011.godine poslove i zadatke iz djelokruga Zavoda obavljala su 75 izvršioca.

U toku protekle godine zaključeni su ugovori u radu sa:

- njegovateljica (tri izvršioca).....na određeno vrijeme
- radnik na održavanju higijene (dva izvršioca).....na određeno vrijeme
- radnik u vešeraju (1 izvršilac).....na određeno vrijeme

Sredinom oktobra mjeseca opremljena je sala za fizioterapiju i primljen je u radni odnos fizioterapeut (1 izvršilac) na određeno vrijeme.

Krajem novembra mjeseca 2011.godine raspisan je javni oglas za radno mjesto diplomiranog psihologa pripravnika i u januaru mjesecu ove godine zaključen je ugovor o radu sa izabranim kandidatom.

U JU Zavodu "Komanski most" zaposleno je 75 radnika sljedeće kvalifikacione strukture:

-VSS.....	10
-VŠS.....	4
-SSS.....	47
-NK.....	14

Tokom protekle godine vođeno je četiri disciplinska postupka zbog povrede radne obaveze. Sudski postupci su u toku za tri zaposlena.

Jednom zaposlenom je prestao radni odnos početkom juna mjeseca izvještajne godine i sudski postupak je u toku.

U toku protekle godine, bolovanja su bila učestala, oko 10% od ukupnog broja zaposlenih svakog mjeseca, što je dovelo do dodatnog angažovanja izvršilaca na tim radnim mjestima, te dodatnog opterećenja i onako skromnih sredstava Zavoda, a sve u cilju nenarušavanja procesa rada u Zavodu.

-STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH U ZAVODU

Stručno usavršavanje zaposlenih je veoma važan segment koji doprinosi poboljšanju rada.

U organizaciji UNDP-a u period od 16-21. oktobra 2011. godine zaposleni u JU Zavodu "Komanski most" sa predstavnikom Ministarstva rada i socijalnog staranja boravili su u studijskoj posjeti Finskoj. Posjeta je organizovana u okviru Projekta transformacije Zavoda i imala je za cilj upoznavanje sa normativnom regulativom i praksom razvijene evropske države, koja je u oblasti zaštite osoba sa intelektualnim invaliditetom dostigla najveće standarde.

Takođe, ističemo posjetu direktora Zavoda, koji je u svojstvu člana delegacije Crne Gore učestvovao u studijskoj posjeti Njemačkoj u periodu od 13-20. februara prošle godine. Osnovni cilj studijske posjete je bio sticanje dodatnih znanja o praksi i iskustvu jednog modernog i razvijenog sistema socijalne i dječje zaštite.

U periodu od 06-08. oktobra 2011. godine predstavnici Zavoda učestvovali su na Kongresu iz oblasti medicine i socijalnog rada u organizaciji Katoličkog duhovnog centra Sanctae Crucis – Sukuruć.

U Zavodu je dana 28.11.2011. godine, u okviru redovnih aktivnosti na reviziji planova za djecu smještenu u Ustanovu održana radionica Planovi zaštite za djecu smještenu u ustanovama socijalne i dječje zaštite. Na radionici su učestvovali stručni radnici Zavoda i predstavnici centara za socijalni rad uz ekspertsku podršku Unicefa.

Dana 29.11.2011. godine u Zavodu je održan trening za zaposlene i za predstavnike centara za socijalni rad na teme: Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom i aktuelna pravna pitanja u ovoj oblasti, kao i Definicija intelektualnog invaliditeta i osnovna pitanja u rehabilitaciji. Predavači su bili g-đa Jelena Vahakuopus i g-din Siniša Bjeković.

U cilju poboljšanja profesionalnih vještina i kompetencija svih zaposlenih uključenih u rad sa korisnicima u Zavodu je od 30.11.-02.12.2011.godine održano niz specifičnih programa obuke. Plan obuke je obuhvatao sljedeće teme:

-zdravlje, motivacija i dobrobit osoblja i profesionalna rehabilitacija na radnom mjestu

-ponašanje u cilju prilagođavanja i mentalno zdravlje

-problemi u ponašanju, izazovno ponašanje, stereotipi

-rad sa osobama sa izraženom potrebom za podrškom

-alternativna komunikacija

-seksualno obrazovanje

Predavač je bila g-đa Jelena Vahakuopus, konsultatkinja UNDP-a u projektu transformacije Ustanove.

Predstavnici Zavoda su učestvovali na seminaru "Dani defektologa Srbije" održanom u Subotici. Takođe, predstavnici Zavoda su učesvovali na seminaru u organizaciji "Društva defektologa Srbije" u oktobru mjesecu prošle godine.

6.SARADNJA ZAVODA SA DRUGIM SUBJEKTIMA

U interesu što kvalitetnijeg života korisnika Zavod je u 2011.godini ostvario saradnju sa resornim ministarstvom, organima Glavnog grada, centrima za socijalni rad, Kliničkim centrom Crne Gore, Medicinskim fakultetom, Fakultetom političkih nauka, NVO sektor i drugim subjektima koji su pokazali interesovanje za naš rad, a pri tom je Ustanova pokazala potpunu otvorenost za saradnju.

U 2011.godini naša ustanova je imala niz značajnih posjeta između kojih se mogu izdvojiti: Ombdusmana, Ministra rada i socijalnog staranja, predsjednika Vlade Crne Gore, šefa kancelarije Unicefa, predstavnici NVO sektora, predstavnici sredstava javnog informisanja, predstavnici ambasada u Crnoj Gori, međunarodne organizacije žena u Crnoj Gori i predstavnici sličnih institucija iz okruženja.

Dana 17.06.2011.godine potpisan je sporazum o sprovođenju projekta "Monitoring poštovanja ljudskih prava u institucijama zatvorenog tipa u Crnoj Gori", a koji se odnosi i na našu Ustanovu.

Strane potpisnice su:

-Ministarstvo rada i socijalnog staranja

-JU Zavod "Komanski most" i NVO Akcija za ljudska prava.

Unutar sporazuma o saradnji, između ostalog saradnja podrazumijeva omogućavanje posjeta obučениh monitora Akcije za ljudska prava i partnerskih organizacija-učesnica u projektu našoj Ustanovi bez prethodne najave.

S tim u vezi,14.novembra izvještajne godine održan je okrugli sto,na kojem je predstavljen Izvještaj o poštovanju ljudskih prava šticeenika JU Zavod "Komanski most",sa zaključcima i preporukama.

Donacije Zavodu u protekloj godini date su u Finansijskom izvještaju za 2011.godinu.

7.ULAGANJA I MATERIJALNO TEHNIČKA OPREMLJENOST

Tokom protekle godine sprovedeno je niz značajnih aktivnosti na poboljšanju uslova življenja korisnika prema raspoloživim sredstvima:

- izvršena je adaptacija postojećeg objekta "B" za smještaj ženske populacije
- izvršena je adaptacija trpezarije
- urađena je kotlarnica za centralno grijanje,kao i Glavni projekat za uvođenje centralnog grijanja
- izvršeno je bušenje bunara i razveden sistem za navodnjavanje,koji je pušten u rad na dan Zavoda
- polovinom decembra raspisan je tender za adaptaciju kuhinje
- opremljena je sala za fizikalnu terapiju

Direktor
Vaselj Dušaj